

Ενημερωτικό Σημείωμα για τις ρυθμίσεις της υπ' αρ. 316/27.5.2020 τροπολογίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης επί του ΣχΝ του Υπουργείου Υγείας για την Κύρωση της από 13.4.2020 ΠΝΠ «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 κ.λ.π.

Κωνσταντίνος Φ. Καλαβρός, Ομότιμος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΔΠΘ

Σπυρίδων Τσαντίνης, Αναπληρωτής Καθηγητής Νομικής Σχολής ΔΠΘ

Παναγιώτης Σ. Γιαννόπουλος, Επίκουρος Καθηγητής Νομικής Σχολής ΔΠΘ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Προδιάθεση	3
2	Προθεσμίες.....	3
2.1	Εισαγωγή	3
2.2	Πεδίο εφαρμογής.....	4
2.3	Λειτουργία της αναστολής.....	5
2.4	Η εξαιρετική παράταση ορισμένων δικονομικών προθεσμιών εκ λόγων προστασίας της δημόσιας υγείας	6
2.5	Θέματα προπαρασκευαστικών προθεσμιών.....	8
3	Επαναφορά των υποθέσεων των οποίων η συζήτηση ματαιώθηκε κατά το διάστημα 13.3.2020-31.5.2020.....	9
4	Ζητήματα προσωρινής έννομης προστασίας	10
5	Διαδικαστικές αποκλίσεις για τις δίκες που θα διεξαχθούν στο διάστημα 1.6.2020- 15.9.2020	11
5.1	Προλεγόμενα και πεδίο εφαρμογής	11
5.2	Έγγραφο υποβολή του αιτήματος αναβολής της δίκης.....	11
5.3	Ενεργητική διαχείριση του πινακίου	12
5.4	Λήψη ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου	13
6	Αναγκαστική εκτέλεση.....	14
6.1	Πλειστηριασμοί κινητών και ακινήτων που ματαιώθηκαν στο διάστημα της αναστολής.....	14
6.2	1 ^{ος} Πλειστηριασμός κινητών (πλην εκείνων που αφορούν πράγματα υποκείμενα σε φθορά), ακινήτων, πλοίων και αεροσκαφών με ημερομηνία πλειστηριασμού από 1.6.2020 έως 31.7.2020.	14
6.3	Επαναληπτικοί πλειστηριασμοί κινητών, ακινήτων, αεροσκαφών και πλοίων με ημερομηνία πλειστηριασμού μετά την 1.6.2020	15
6.4	Πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί για το διάστημα μετά την 1.9.2020	16
6.5	Πλειστηριασμοί που επισπεύδονται κατά τον ΚΕΔΕ	16

6.6	Πλειστηριασμοί που επισπεύδονται κατά το άρθρο 966 ΚΠολΔ.....	16
6.7	Λοιπές πράξεις εκτελεστικής διαδικασίας.....	16
7	Διαμεσολάβηση	17
8	Τόκοι επιδικίας.....	17

1 Προδιάθεση*

Με την εν θέματι τροπολογία η πολιτεία επιχείρησε να ρυθμίσει την πληθώρα των δικονομικών ζητημάτων, που πρόκειται να ανακύψουν μετά βεβαιότητας κατά την επαναλειτουργία των δικαστηρίων από τις 1.6.2020 και εντεύθεν λόγω της μακράς περιόδου αναστολής που μεσολάβησε στο διάστημα μεταξύ 13.3.2020 και 31.5.2020.

Η τροπολογία αποτελείται από τέσσερα συνολικά άρθρα τα οποία αφορούν τη ρύθμιση των εκκρεμοτήτων από τη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων (άρθρ. 1), των ποινικών δικαστηρίων (άρθρ. 2), το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρ. 3) και τα τακτικά διοικητικά δικαστήρια (άρθρ. 4).

Όσον αφορά τα πολιτικά δικαστήρια, τα εγειρόμενα διαδικαστικά ζητήματα ρυθμίζονται στο άρθρο 1, το οποίο αποτελείται από 17 παραγράφους. Η ακροτελεύτια παράγραφος του άρθρου ρυθμίζει τα ειδικότερα προβλήματα που ανακύπτουν από τη διακοπή της λειτουργίας του Ειρηνοδικείου Αθηνών πριν την έναρξη της αναστολής (9.3.2020-12.3.2020) λόγω πυρκαγιάς, η οποία εκδηλώθηκε στο ισόγειο του κτιρίου.

Ως γενική παρατήρηση, οι ρυθμίσεις του άρθρου 1 προσβλέπουν στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των διαδίκων με την ταυτόχρονη ελαχιστοποίηση των εξόδων που προκύπτουν από την ματαιώση των υποθέσεων¹. Συγχρόνως, ενόψει του δεδομένου ότι συνεχίζει να σοβεί παγκοσμίως η πανδημία του Covid-19, οι ρυθμίσεις του θεραπεύουν και σκοπούς δημοσίου συμφέροντος (δημόσια υγεία) εις τρόπον ώστε το διαδικαστικό πλαίσιο της επαναλειτουργίας των δικαστηρίων από 1.6.2020 να διασφαλίζει την αποτροπή στο μέτρο του εφικτού του συνωστισμού στις γραμματείες, δικαστικές υπηρεσίες και ακροατήρια.

Μεθοδολογικά οι ρυθμίσεις του άρθρου 1 μπορούν να καταταγούν στις ακόλουθες ενότητες: α) ρυθμίσεις που αφορούν τις νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες (1 §§ 1, 3, 7, 9-10), β) ρυθμίσεις που αφορούν τον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων που ματαιώθηκαν κατά τη διάρκεια της αναστολής ή θα επαναπροσδιορισθούν λόγω της υποχρεωτικής αναβολής τους (1 §§ 2, 3, 17), γ) δικονομικές αποκλίσεις που θα ισχύσουν για το διάστημα 1.6.2020-15.9.2020 (1 § 4, 5 και 6), δ) ζητήματα που αφορούν στην προσωρινή έννομη προστασία (1 § 8), ε) ζητήματα που αφορούν στην αναγκαστική εκτέλεση (1 §§ 11-13), στ) ρυθμίσεις που αφορούν τη διαμεσολάβηση (1 § 14), και ζ) ρυθμίσεις που αφορούν τους τόκους επιδικίας (1 § 15).

Το περιεχόμενο των κατ' ιδίων ρυθμίσεων εξειδικεύεται στις επόμενες ενότητες του παρόντος.

2 Προθεσμίες

2.1 Εισαγωγή

Η ρύθμιση λαμβάνει πρόνοια προς διασφάλιση ότι η προσωρινή αναστολή της

* Για τη σύνταξη του κειμένου έχει χρησιμοποιηθεί το αρχικό κείμενο της τροπολογίας, όπως αυτό δόθηκε στη δημοσιότητα στις 27.5.2020 με τις νομοτεχνικές διορθώσεις που οι οποίες υιοθετήθηκαν στη συνέχεια, ενόψει της ψήφισης της τροπολογίας στις 29.5.2020.

¹ ΑιτΕκθ, σ. 1.

λειτουργίας δεν θα απολήξει στην απώλεια δικαιώματος, νόμιμης ή δικαστικής προθεσμίας. Δεδομένου ότι ο θεσμός της αναστολής προθεσμιών είναι ήδη γνωστός στον ΚΠολΔ, όπου και ρυθμίζεται στο άρθρο 147, πρέπει κατ' αρχήν να καταστεί αντιληπτός υπό το ίδιο νοηματικό περιεχόμενο και για τις ανάγκες ερμηνείας του άρθρου 1. Η ρύθμιση της § 1 διατυπώνεται κατά τρόπο αναλυτικό, ώστε να προληφθούν τυχόν αμφισβητήσεις από τη διατύπωση του άρθρου 3 § 1 β των ΚΥΑ Δ1α/ΓΠοικ.17734², Δ1α/ΓΠ.οι.18176³, 4 § 1 β των ΚΥΑ Δ1αΦ.Π. οικ. 21159⁴, ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ. 24403⁵, Δ1α/ΓΠ.οικ.26804⁶, Δ1α/ΓΠ.οικ. 30340⁷, οι οποίες υπό ταυτόσημο περιεχόμενο όλες τους, έκαναν λόγο για αναστολή των «νόμιμων και δικαστικών προθεσμιών για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και άλλων ενεργειών ενώπιον των υπηρεσιών των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, καθώς και της παραγραφής των συναφών αξιώσεων».

2.2 Πεδίο εφαρμογής

Η εμβέλεια των ρυθμίσεων του άρθρου 1 καταλαμβάνει εξίσου τόσο τις προθεσμίες ενέργειας (§ 1), όσο και τις προπαρασκευαστικές προθεσμίες (§ 3,7, 9, 10). Ως γενική αρχή καθιερώνεται ότι το σύνολο των δικονομικών και νόμιμων προθεσμιών καταλαμβάνονται από την ενέργεια της αναστολής, ενώ για τις προπαρασκευαστικές προθεσμίες για την επίσπευση ορισμένης διαδικαστικής πράξης ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου (π.χ. προτάσεις παλαιάς τακτικής διαδικασίας, προτάσεις ενώπιον του Αρείου Πάγου, άσκηση πρόσθετων λόγων κ.ο.κ) θεσπίζονται εξατομικευμένες ρυθμίσεις ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες εκάστης περίπτωσης.

Η διατύπωση της § 1 είναι ευρύτατη κατά τρόπο ώστε να μην καταλείπεται οποιαδήποτε αμφιβολία ότι καλύπτεται το σύνολο των δικονομικών και νόμιμων προθεσμιών. Διάκριση ανάλογη εκείνης που υιοθετήθηκε στις ΚΥΑ Δ1α/ΓΠοικ.17734, Δ1α/ΓΠ.οι.18176, ΚΥΑ Δ1αΦ.Π. οικ. 21159, ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ. 24403, Δ1α/ΓΠ.οικ.26804, Δ1α/ΓΠ.οικ. 30340 δεν επαναλήφθηκε στην § 1. Επομένως στερείται αντικειμένου η διάκριση μεταξύ διαδικαστικών πράξεων και ενεργειών που επισπεύδονται ενώπιον των υπηρεσιών των δικαστηρίων και εισαγγελιών και των λοιπών διαδικαστικών πράξεων.

Υπό την ευρύτητα της διατύπωσης είναι προφανές ότι η εμβέλεια της ρύθμισης καταλαμβάνει προεχόντως τις δικονομικές προθεσμίες, οι οποίες αναστέλλονται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών σύμφωνα με το άρθρο 147 § 2 ΚΠολΔ, δηλαδή τις προθεσμίες των άρθρων 153, 215 § 2, 220, 237 §§ 1 και 2, 238 § 1, 503, 518 §§ 1 και 2, 545 §§ 1, 2 και 3, 564 §§ 1 και 2, 520 § 2, 523 § 2, 547, 569, 570 §§ 1 και 3, 585 § 2, 591, 598, 632 § 2, 633 § 2, 642, 715 § 5, 729 § 5, 847 § 1 και 2, 899 § 2, 926 § 2, 934 § 1 στ. α' και β', 943 § 4, 955, 966 §§ 2 και 3, 971 § 1, 972 § 1 στ. β', 973, 974, 979 § 2, 985 § 1, 986, 988 § 1, 995, 997 § 2 και 1010 ΚΠολΔ. Επιπλέον, στο μέτρο που ο νόμος δεν διακρίνει καταλαμβάνονται και οι προθεσμίες των άρθρων 260 § 2, 630 Α και 591 ΚΠολΔ, παρά το γεγονός ότι αυτές δεν περιλαμβάνονται στην απαρίθμηση του άρθρου 147 § 2 ΚΠολΔ. Πλέον των ανωτέρω αναστέλλεται, ενόψει της ταυτότητας του λόγου και κάθε άλλη προθεσμία προς διενέργεια διαδικαστικών πράξεων που προβλέπεται από τον Πτωχευτικό Κώδικα, το Ν. 3869/2010, τους Ν. 2664/1998, 4307/2014, 4469/2017 ή άλλους ειδικούς δικονομικούς νόμους, συμπεριλαμβανομένων και των Κανονισμών 1215/2012, 2201/2003, 861/2007,

² ΦΕΚ Β, 833

³ ΦΕΚ Β, 864

⁴ ΦΕΚ Β, 1074

⁵ ΦΕΚ Β, 1301

⁶ ΦΕΚ Β, 1588

⁷ ΦΕΚ Β, 1857

1896/2006 κ.α. Ενδεικτικώς η αναστολή καταλαμβάνει π.χ. τις προθεσμίες των άρθρων 6 § 2, 7 §§ 1-3, 13 § 1, 16 §§ 3-4, 18 § 2 Ν. 2664/1998, 56, 57 § 4, 90 § 1, 92 § 2, 93 § 1, 99 § 6, 104 § 4, 105 § 4, 106 Β §§ 5 και 8, 106 Γ § 2, 106 Ζ §§ 4-6, 106 ΑΙΑ, §§ 4, 8, 106 ΙΑ § 6, 106 ΙΑ § 9, 108 § 2, 114 § 1, 115 §§ 1-2, 123 § 2, 138 § 1 στ. γ', 139 § 1, 152 §§ 2-3, 161 § 1 ΠτωχΚ. Καταλαμβάνονται ακόμη, στο μέτρο που ο νόμος δεν διακρίνει και όλες οι νόμιμες προθεσμίες συμπεριλαμβανομένων εκείνων που τίθενται από κανόνες ουσιαστικού δικαίου, όπως π.χ. η προθεσμία του άρθρου 1323 ΑΚ καθώς και οι δικαστικές προθεσμίες που τάχθηκαν από δικαστήριο για τη διενέργεια ορισμένης διαδικαστικής πράξης ή την προσκομιδή εγγράφων (π.χ. 105 § 1, 162 ΚΠολΔ). Επισημαίνεται επίσης ιδιαίτερος ότι η αναστολή καταλαμβάνει **και τις καταχρηστικές προθεσμίες** των ενδίκων μέσων της έφεσης, της αναψηλάφησης και της αναίρεσης. Επομένως αφαιρείται από τα αντίστοιχα χρονικά διαστήματα ο χρόνος της αναστολής (σε αντίθεση με το διάστημα του Αυγούστου που ειδικά στις καταχρηστικές προθεσμίες των ενδίκων μέσων δεν αφαιρείται κατά την ΚΠολΔ 147).

Τέλος κατά ρητή πρόβλεψη της § 11 εδ. ε' η αναστολή περιλαμβάνει και τις προθεσμίες των άρθρων 954§2 περ. ε', 993§2, 1011Α§2 και 1019§1 ΚΠολΔ.

Εκφεύγουν του πεδίου της ρύθμισης της § 1 τα θέματα παραγραφής, αφενός επειδή δεν αποτελούν προθεσμίες και αφετέρου επειδή ως προς την παραγραφή ίσχυε ρητό καθεστώς αναστολής σύμφωνα με τα άρθρα 3 § 1 β των ΚΥΑ Δ1α/ΓΠοικ.17734, Δ1α/ΓΠ.οι.18176, 4 § 1 β των ΚΥΑ Δ1αΦ.Π. οικ. 21159, ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ. 24403, Δ1α/ΓΠ.οικ.26804, Δ1α/ΓΠ.οικ. 30340, οπότε η εκ νέου ρύθμιση του θέματος στο άρθρο 1 θα εμφανιζόταν πλεοναστική.

Το άρθρο 1 δεν ρυθμίζει ρητά τα θέματα που αφορούν στην αναστολή των αποσβεστικών προθεσμιών. Εντούτοις είναι προφανές ότι και στην εν λόγω περίπτωση θα πρέπει να γίνει δεκτή η κάλυψή τους από το ανασταλτικό αποτέλεσμα, είτε υπό την εκδοχή ότι εφαρμόζεται επ' αυτών το άρθρο 1 § 1 ως «νόμιμων προθεσμιών», είτε υπό την εκδοχή ότι καλύπτονται από την πρόβλεψη των ΚΥΑ για την αναστολή της παραγραφής σε συνδυασμό με το άρθρο 279 ΑΚ.

2.3 Λειτουργία της αναστολής

Η αναστολή των δικονομικών προθεσμιών κατά την § 1 δεν διαφοροποιείται από την αναστολή του άρθρου 147 ΚΠολΔ. Επομένως, δεν προσμετρούνται στη διαδρομή της προθεσμίας όσες ημέρες καταλαμβάνονται από την αναστολή. Η διαδρομή της προθεσμίας συνεχίζεται (χωρίς να αφετηριάζεται εκ νέου) από την άρση της αναστολής (1.6.2020) και μέχρι πέρατος της προθεσμίας (με την πρόσθεση και άλλων 30 ημερών στις προθεσμίες που ειδικά προβλέπονται στο εδ. γ της § 1· επ' αυτού βλ. αμέσως κατωτέρω, υπό 2.4.). Το αντικείμενο της § 1 εξαντλείται αποκλειστικά στη ρύθμιση της επίπτωσης της αναστολής της λειτουργίας των δικαστηρίων κατά την κρίσιμη περίοδο 13.3.2020 -31.5.2020 στις δικονομικές και νόμιμες προθεσμίες. Επομένως, είναι νοητή η εκ νέου αναστολή της προθεσμίας, π.χ. λόγω των δικαστικών διακοπών κατά το άρθρο 147 ΚΠολΔ. Επιπλέον, είναι νοητή η επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση κατά τα άρθρα 152 επ ΚΠολΔ, προκειμένου για προθεσμίες οι οποίες αναστέλλονται μεν κατά την § 1, πλην όμως τελικά θα απωλεσθούν σε μεταγενέστερο χρόνο επειδή συνέτρεξε αργότερα κάποια από τις προϋποθέσεις του άρθρου 152 ΚΠολΔ.

Η ρύθμιση του άρθρου 1 § 1 δεν επηρεάζει και πολύ περισσότερο δεν θέτει εκποδών ρυθμίσεις όπως τα άρθρα 146, 148 και 150 ΚΠολΔ. Επομένως είναι νοητή (μετά την άρση της αναστολής) η διακοπή, παράταση ή σύντμηση της ίδιας προθεσμίας, όπως και η αναστολή κατά το άρθρο 1 § 1 ήδη διακοπείσας προθεσμίας.

2.4 Η εξαιρετική παράταση ορισμένων δικονομικών προθεσμιών εκ λόγων προστασίας της δημόσιας υγείας

Κατά κανόνα η ρύθμιση του άρθρου 1 § 1 περιορίζεται μόνον στην αναστολή των προθεσμιών που καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής της, όχι όμως και στην παράταση αυτών.

Κατ' εξαίρεση και (προφανώς) προς αποφυγήν του κινδύνου συνωστισμών στις γραμματείες των δικαστηρίων στο διάστημα αμέσως μετά την άρση της αναστολής, η § 1 εδ. τελ. προβλέπει την κατ' εξαίρεση παράταση των προθεσμιών των άρθρων 215 § 2 , 237 §§ 1-2 και 238 ΚΠολΔ καθώς και των προθεσμιών για την άσκηση ανακοπών, πλην της ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ (οι προθεσμίες της οποίας ορίζονται στην ΚΠολΔ 934), ενδίκων μέσων και πρόσθετων λόγων για επιπλέον τριάντα ημέρες από την άρση της αναστολής. Η πρακτική σημασία της παράτασης αυτής, εντοπίζεται σε όσες περιπτώσεις δικονομικών προθεσμιών καταλείπετο βραχύ χρονικό περιθώριο (<30 ημερών) ως την λήξη τους στις 13.3.2020. Στην περίπτωση αυτή, οι προθεσμίες θα λήξουν στις 30.6.2020, ακόμη και αν κατά το συνδυασμό των άρθρων 147 ΚΠολΔ και 1 § 1 εδ. α'-β' η λήξη τους τοποθετούνταν σε συντομότερο χρονικό διάστημα.

Η παράταση της προθεσμίας κατά το εδ. τελ. του άρθρου 1 § 1 δεν εμποδίζει την εν συνεχεία διακοπή της προθεσμίας (146 ΚΠολΔ) ή την παράτασή της (148 ΚΠολΔ).

Αντίθετα, η σύντμηση της προθεσμίας που παρατείνεται σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1, κατά το άρθρο 150 ΚΠολΔ θα πρέπει μάλλον να αποκλεισθεί, αφού η ρύθμιση θεραπεύει σταθμίσεις δημοσίου συμφέροντος.

Η ρύθμιση του άρθρου 1 § 1 εδ. τελ έχει εξαιρετικό χαρακτήρα, οπότε το πεδίο εφαρμογής της καταλαμβάνει αποκλειστικά τις περιοριστικά αναφερόμενες σε αυτήν προθεσμίες. Περιθώριο ανάλογης εφαρμογής της δεν καταλείπεται (*singularia non sunt extenda*). Επομένως π.χ. ως προς την προθεσμία κατάθεσης αντίκρουσης σύμφωνα με το άρθρο 591 § 1 στ. στ' ΚΠολΔ, δεν επέρχεται παράταση. Επομένως για υποθέσεις οι οποίες συζητήθηκαν στο πλαίσιο των ειδικών διαδικασιών στις 11.3 και 12.3.2020 η προσθήκη θα πρέπει να κατατεθεί ως τις 2.6 ή 3.6 αντίστοιχα.

Πλην της εξαίρεσης των ανακοπών του άρθρου 933 ΚΠολΔ, η παράταση του άρθρου 1 § 1 εδ. τελ. καταλαμβάνει κατ' αρχήν όλες τις λοιπές ανακοπές χωρίς άλλες περαιτέρω διακρίσεις. Καταλαμβάνονται έτσι ενδεικτικά οι ανακοπές των άρθρων 632, 633, 979, 986 ΚΠολΔ κ.ο.κ. Αν και ο νόμος δεν το προβλέπει ρητά, το ίδιο θα πρέπει να γίνει δεκτό και για όσες τριτανακοπές υποβάλλονται από το νόμο στην άσκησή τους εντός ορισμένης προθεσμίας (π.χ. 63 § 2, 71 Ν. 4304/2014).

Επισημαίνεται και πάλι, ότι από την εμβέλεια της παράτασης κατά την § 1 εδ. τελ. εξαιρούνται ρητά οι ανακοπές του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Η εξαίρεση αυτή κρίθηκε δικαιολογημένη χάριν σταθμίσεων ότι η ένταξη και των εν λόγω ανακοπών στην παράταση αυτή θα οδηγούσε σε υπέρμετρη παρέλκυση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης. Δεδομένου ότι η εξαίρεση εντάσσεται στο εδ. τελ. και στο πλαίσιο της ρύθμισης για την παράταση των δικονομικών προθεσμιών, δεν θίγεται πάντως το ανασταλτικό αποτέλεσμα κατά τα εδ. α' και β' της παραγράφου, το οποίο καταλαμβάνει όπως έχει αναπτυχθεί ήδη και τα εν λόγω δικόγραφα.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Νέα τακτική διαδικασία (Ειρηνοδικείο, Μονομελές ή Πολυμελές Πρωτοδικείο):

—Κατάθεση αγωγής:	29.11.2019
—Προτάσεις κατά την 237 ΚΠολΔ:	09.03.2020
	Έναρξη αναστολής: 13.03.2020
—Προσθήκη κατά την 237 ΚΠολΔ:	24.03.2020.

Στις 13.03.2020 (έναρξη αναστολής) απέμεναν 12 ημέρες για την κατάθεση προσθήκης. Οι 12 ημέρες συνεχίζουν να τρέχουν από την 1.6.2020 και προβλεπόταν να λήξουν στις 12.06.2020. Επομένως δεν συμπληρώνονται εάν δεν παρέλθουν επιπλέον 30 ημέρες από την ως άνω προβλεπόμενη λήξη. Οι 12 ημέρες συμπληρώνονται στις **12.07.2020**. Επομένως:

—Νέα ημερομηνία προσθήκης: **12.07.2020**

—Κατάθεση αγωγής:	30.12.2019
	Έναρξη αναστολής: 13.03.2020
—Προτάσεις κατά την 237 ΚΠολΔ:	08.04.2020
—Προσθήκη κατά την 237 ΚΠολΔ:	23.04.2020.

Στις 13.03.2020 (έναρξη αναστολής) απέμεναν 26 ημέρες για την κατάθεση προτάσεων. Οι 26 ημέρες συνεχίζουν να τρέχουν από την 1.6.2020 και προβλεπόταν να λήξουν στις 26.06.2020. Επομένως δεν συμπληρώνονται εάν δεν παρέλθουν επιπλέον 30 ημέρες από την ως άνω προβλεπόμενη λήξη. Οι 26 ημέρες συμπληρώνονται τελικώς στις **26.07.2020**. Από την επομένη θα τρέξει και η νέα προθεσμία κατάθεσης προσθήκης, στην οποία δεν μετρά ο Αύγουστος. Επομένως:

—Νέα ημερομηνία προτάσεων: **26.07.2020**

—Νέα ημερομηνία προσθήκης: **10.09.2020**

—Κατάθεση αγωγής:	12.03.2020
	Έναρξη αναστολής: 13.03.2020
—Προτάσεις κατά την 237 ΚΠολΔ:	22.06.2020
—Προσθήκη κατά την 237 ΚΠολΔ:	07.07.2020.

Στις 13.03.2020 (έναρξη αναστολής) απέμεναν 100 ημέρες για την κατάθεση προτάσεων. Οι 100 ημέρες συνεχίζουν να τρέχουν από την 1.6.2020 και προβλεπόταν να λήξουν στις 09.10.2020 (σ' αυτές δεν μετρά ο Αύγουστος). Επομένως δεν συμπληρώνονται εάν δεν παρέλθουν επιπλέον 30 ημέρες από την ως άνω προβλεπόμενη λήξη. Οι 100 ημέρες συμπληρώνονται στις **09.11.2020**. Οι 15 μέρες της προσθήκης θα αρχίσουν να μετρούν από 10.11.2020 και θα συμπληρωθούν 24.11.2020. Επομένως:

—Νέα ημερομηνία προτάσεων: **09.11.2020**

—Νέα ημερομηνία προσθήκης: **24.11.2020**

Σημειώνεται ιδιαίτερος ότι όπως φαίνεται στα ως άνω παραδείγματα, η § 1 του άρθρου επιτάσσει απλή μαθηματική εφαρμογή των ημερομηνιών. Δεν περιέχει άδηλες εξαιρέσεις ή περιορισμούς τελολογικού ή άλλου χαρακτήρα. Ακόμη επομένως και στο φαινομενικώς ακραίο ως άνω παράδειγμα που η αγωγή κατατέθηκε στις 12.03.2020,

την τελευταία ημέρα πριν την αναστολή, η ημερομηνία της τελικής προσθήκης είναι στα τέλη Νοεμβρίου 2020. Θα μπορούσε να είναι και εντός του 2021 εάν λ.χ. ο εναγόμενος είναι κάτοικος εξωτερικού και το δικαστήριο είχε παρεκτείνει την προθεσμία κατάθεσης προτάσεων.

2.5 Θέματα προπαρασκευαστικών προθεσμιών

Με τις §§ 3, 7, 9-10 ρυθμίζονται τα θέματα προπαρασκευαστικών προθεσμιών, σε όσες περιπτώσεις λόγω της μεσολάβησης της αναστολής, ο διάδικος δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στις δικονομικές του υποχρεώσεις, όπως π.χ. για την κλήτευση του αντιδίκου (228, 686 § 2, 748 § 3 ΚΠολΔ), την άσκηση προσθέτων λόγων ενδίκου μέσου ή ανακοπής ή την άσκηση αντέφεσης (585 § 2, 933 § 1 εδ. τελ., 520 § 2, 547 § 2, 569, 591 §1 στ. ζ' ΚΠολΔ), την κατάθεση προτάσεων ή προσθήκης αντίκρουσης στην παλαιά τακτική διαδικασία (237 πΚΠολΔ). Η εμπέλεια της ρύθμισης της § 3 καταλαμβάνει και τις εφέσεις κατά ερήμην αποφάσεων που εκδόθηκαν κατά την παλαιά τακτική διαδικασία, όπου ισχύει ακόμη το σύστημα της κατάθεσης προτάσεων προ εικοσαήμερου (524 πΚΠολΔ)⁸.

Κοινό παρονομαστή των ρυθμίσεων των §§ 3, 7, 9-10 αποτελεί η υποχρεωτική αναβολή της συζήτησης. Προφανώς η πρακτική σημασία της ρύθμισης εντοπίζεται σε όσες περιπτώσεις η συζήτηση έχει προσδιορισθεί για το διάστημα μετά την 1.6.2020. Στην περίπτωση της § 3 η αναβολή χορηγείται οίκοθεν, οπότε θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι δεν προϋποθέτει υποβολή αιτήματος των διαδίκων, πολύ δε περισσότερο ότι δεν καταλείπεται στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου. Στην περίπτωση της § 3 παράσταση των διαδίκων για τη διατύπωση ανάλογου αιτήματος δεν απαιτείται, αφού η χορήγηση της αναβολής διαρρυθμίζεται σε υπηρεσιακή υποχρέωση του δικαστηρίου.

Αντίθετα στην περίπτωση των §§ 7, 9-10 η χορήγηση της αναβολής προϋποθέτει παράσταση του διαδίκου και υποβολή σχετικού αιτήματος. Η χορήγηση της αναβολής ανάγεται και εν προκειμένω σε δέσμια αρμοδιότητα του δικαστηρίου, το οποίο δεν έχει περιθώριο απόρριψης του αιτήματος, εφόσον η αναβολή ζητείται για τους λόγους που αναφέρονται στις παραπάνω διατάξεις. Στο μέτρο εξάλλου που ορίζεται ρητά ότι η αναβολή χορηγείται κατά παρέκκλιση του άρθρου 241 ΚΠολΔ, δεν απαιτείται ούτε η προσκομιδή παραβόλου του άρθρου 241 § 3 ΚΠολΔ, ενώ δεν ασκεί επίδραση η συναίνεση ή αντίρρηση του αντιδίκου.

Δεδομένου ότι η άσκηση προσθέτων λόγων ή αντέφεσης ανάγεται εν τέλει στην διακριτική ευχέρεια του διαδίκου, οι §§ 9-10 ρυθμίζουν ειδικά την περίπτωση καθ' ην ο διάδικος ζητά μεν την αναβολή επικαλούμενος ότι παρακωλύθηκε στην άσκηση πρόσθετων λόγων ή αντέφεσης, πλην όμως παραλείπει να ασκήσει τελικά τα αντίστοιχα δικόγραφα. Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται ποινή τάξης κατά το άρθρο 205 ΚΠολΔ. Η διευθέτηση αυτή παρίσταται εύλογη δοθέντος ότι ο διάδικος με την προσχηματική επίκληση της αδυναμίας του να ασκήσει πρόσθετους λόγους ή αντέφεση προκάλεσε παρέκλυση της διαδικασίας.

Προφανές είναι ότι η υποβολή αιτήματος αναβολής κατά τις §§ 7, 9 και 10 είναι δυναμική και όχι υποχρεωτική για το διάδικο. Ως εκ τούτου οι υποθέσεις που έχουν προσδιορισθεί προς συζήτηση στο διάστημα μετά την 1.6.2020 μπορούν να συζητηθούν και απευθείας, χωρίς αναβολή της υπόθεσης, εφόσον ο διάδικος δεν κάνει χρήση του δικαιώματός του.

⁸ ΑιτΕκθ, σ. 2.

Το δικαίωμα προς υποβολή αιτήματος αναβολής της δίκης κατά τις §§ 7, 9 και 10 τίθεται μόνον υπέρ του διαδίκου που κωλύθηκε να ασκήσει τις αντίστοιχες διαδικαστικές πράξεις και όχι υπέρ του αντιδίκου του. Ως εκ τούτου δεν είναι νοητή η διατύπωση αιτήματος αναβολής της δίκης από τον τελευταίο με επίκληση των λόγων που αναφέρονται στις εν λόγω ρυθμίσεις. Κατά το σημείο τούτο η διακρίνουσα αντιμετώπιση της ρύθμισης της § 3 δικαιολογείται από το γεγονός ότι λόγω της αναστολής η κατάθεση προτάσεων και προσθήκης στο διάστημα 13.3.2020-31.5.2020 ήταν αντικειμενικώς αδύνατη, ενώ η άσκηση προσθέτων λόγων ενδίκου μέσου ή ανακοπής ή αντέφησης καταλείπεται στη διακριτική ευχέρεια του διαδίκου.

Ειδικά στην περίπτωση των πρόσθετων λόγων αναίρεσης ορίζεται ρητά και κατά παρέκκλιση της αντίθετης πάγιας νομολογίας του Ακυρωτικού⁹ ότι εφόσον αναβληθεί η συζήτηση της αναίρεσης κατ' εφαρμογή της § 9, είναι παραδεκτή η άσκηση των πρόσθετων λόγων στη μετ' αναβολή δικάσιμη. Η ίδια ερμηνευτική λύση πρέπει να γίνει δεκτή για την ταυτότητα του λόγου και στην περίπτωση των αναιρέσεων των οποίων η συζήτηση ματαιώθηκε στο διάστημα μεταξύ 13.3.2020-31.5.2020. Η απόκλιση από την πάγια αρεοπαγίτικη νομολογία επί του θέματος δικαιολογείται στην περίπτωση αυτή, όχι μόνον λόγω των αντικειμενικών δυσχερειών στην κατάθεση των πρόσθετων λόγων εν μέσω των περιοριστικών της κυκλοφορίας μέτρων που ίσχυσαν στη διάρκεια της αναστολής αλλά και των εξίσου αντικειμενικών δυσχερειών στην έγκαιρη ολοκλήρωση της επίδοσης που ήγειρε η σύγχρονη αποχή των δικαστικών επιμελητών από την άσκηση των καθηκόντων τους.

3 Επαναφορά των υποθέσεων των οποίων η συζήτηση ματαιώθηκε κατά το διάστημα 13.3.2020-31.5.2020

Κατά παρέκκλιση της πρακτικής που ακολουθήθηκε στο παρελθόν σε περιπτώσεις διακοπής της λειτουργίας των δικαστηρίων λόγω εκλογών, θεομηνιών κλπ., η § 2 καθιερώνει ως κανόνα την οίκοθεν επαναφορά των υποθέσεων των οποίων η συζήτηση ματαιώθηκε κατά τη διάρκεια της αναστολής. Η διαδικασία επαναφοράς των υποθέσεων γίνεται αποκλειστικά με πρωτοβουλία του δικαστηρίου και κατά το πρότυπο του άρθρου 237 § 4 ΚΠολΔ. Επίδοση κλήσης δεν απαιτείται, ούτε άλλη ενέργεια εκ μέρους του διαδίκου. Στο μέτρο που ο νόμος δεν διακρίνει η ρύθμιση εφαρμόζεται χωρίς διάκριση ως προς το είδος της διαδικασίας. Καταλαμβάνονται επομένως και υποθέσεις ειδικών διαδικασιών, εκούσιας δικαιοδοσίας και ασφαλιστικών μέτρων, εφόσον η συζήτησή τους ματαιώθηκε στο διάστημα 13.3.2020-31.5.2020.

Για τη διευκόλυνση των διαδίκων προβλέπεται η δυνατότητα γνωστοποίησης της νέας δικασίμου με πρωτοβουλία του γραμματέα και στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των διαδίκων. Πρόκειται πάντως για διακριτική ευχέρεια και όχι υπηρεσιακό καθήκον, ώστε η παράλειψή της να μην προκαλεί ακυρότητα.

Αυτονόητη προϋπόθεση για την ακώλυτη εφαρμογή της επαναφοράς κατά την § 2 αποτελεί η προηγούμενη έγκαιρη επίδοση του εισαγωγικού δικογράφου της δίκης. Εφόσον αυτή δεν έχει συντελεσθεί ο διάδικος οφείλει να επισπεύσει την επίδοσή του μετά την άρση της αναστολής. Η ρύθμιση κατατείνει στη διευκόλυνση των διαδίκων και στην εξοικονόμηση της δαπάνης επαναπροσδιορισμού της ματαιωθείσας υπόθεσης που θα βάραινε κανονικά τον επιμελέστερο διάδικο. Δεν θέτει εκποδών πάντως τη δυνατότητα των ενδιαφερόμενων να κλητεύσουν τον αντίδικο και μέσω των μεθόδων

⁹ Ενδεικτ. ΑΠ 897/2008, ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 599/2011, ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 743/2014, ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 785/2014, ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 412/2017, ΝΟΜΟΣ· ΑΠ 1167/2019, ΝΟΜΟΣ.

επίδοσης των άρθρων 122 επ ΚΠολΔ. Στην τελευταία περίπτωση οι γραμματείες των δικαστηρίων οφείλουν να χορηγούν πιστοποιητικό για τη νέα δικάσιμο, ώστε ο επιμελέστερος διάδικος να μπορεί να ολοκληρώσει την κλήτευση και μέσω δικαστικού επιμελητή.

Σύμφωνα με την § 2 εδ. α' η συζήτηση των υποθέσεων που ματαιώθηκαν τοποθετείται κατά προτεραιότητα στο διάστημα μεταξύ 1.7.2020 έως 15.7.2020 και από 1.9.2020 έως 15.9.2020. Η ρύθμιση υλοποιεί και εξειδικεύει την επέκταση του δικαστικού έτους που θεσπίσθηκε με το άρθρο 18 Ν. 4684/2020. Οι υποθέσεις μπορούν να προσδιορίζονται είτε στις αρχήθεν προβλεπόμενες δικάσιμους των θερινών τμημάτων εκάστου δικαστηρίου, είτε στις δικάσιμους που θα προσδιορισθούν με πρωτοβουλία των διευθυνόντων τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 34 της ΠΝΠ της 1.5.2020¹⁰, κατά το οποίο τα τμήματα εκάστου δικαστηρίου και ο τρόπος συγκρότησής τους, ο αριθμός των δικάσιμων και των υποθέσεων κάθε μίας δικάσιμου, καθώς και η κατανομή των υποθέσεων στα τμήματα ορίζονται με πράξη του οργάνου διοίκησης εκάστου δικαστηρίου, κατ' ανάλογη εφαρμογή των οριζόμενων για τα θέματα αυτά στον Κανονισμό του.

Κατά τη ρητή πρόβλεψη της § 2 εδ. α' η υλοποίηση του επαναπροσδιορισμού των υποθέσεων στο διάστημα 1.7.2020 έως 15.7.2020 και 1.9.2020 έως 15.9.2020 χωρεί κατά προτεραιότητα. Κατ' ακολουθίαν πρέπει να νοηθεί ότι η πρόβλεψη έχει χαρακτήρα κατευθυντήριας αρχής. Προσδιορισμός των υποθέσεων σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα δεν προκαλεί ακυρότητα και κατά μείζονα λόγο δεν δικαιολογεί προβληματισμούς ως προς την προσήκουσα συγκρότηση του δικαστηρίου.

Η διατύπωση της ρύθμισης δεν αποκλείει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης για τον ορισμό κατά προτίμηση δικάσιμου στον επαναπροσδιορισμό σύμφωνα με το άρθρο 226 § 5 ΚΠολΔ.

Η διαδικασία της § 2, εφαρμόζεται και στην περίπτωση της επαναφοράς υποθέσεων της παλαιάς τακτικής διαδικασίας που αναβάλλονται υποχρεωτικά σύμφωνα με την § 3.

4 Ζητήματα προσωρινής έννομης προστασίας

Σύμφωνα με τις 3 § 2 β της ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οι.18176 , 4 § 2 α της ΚΥΑ Δ1αΦ.Π. οικ. 21159 και 4 § 2 β των ΚΥΑ Δ1α/ΓΠ.οικ. 24403 , Δ1α/ΓΠ.οικ.26804 , Δ1α/ΓΠ.οικ. 30340 προβλεπόταν η υποχρεωτική παράταση των προσωρινών διαταγών οι οποίες είχαν χορηγηθεί μέχρι τη δικάσιμο της συζήτησης, χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς τη διάρκεια της χορηγούμενης παράτασης. Η ασάφεια αυτή ήταν δικαιολογημένη, αφού η διάρκεια των περιοριστικών μέτρων της κυκλοφορίας δεν μπορούσε να προεξοφληθεί, ούτε και η τελική διάρκεια της αναστολής.

Η ρύθμιση της § 8 θεραπεύει αναδρομικά το κενό, προβλέποντας ρητά ότι η παράταση ισχύει μέχρι την επαναπροσδιοριζόμενη δικάσιμο. Η παράταση επέρχεται αυτοδικαίως και χωρίς να απαιτείται η επίσπευση ενεργειών από το διάδικο. Περαιτέρω, υπό τη διατύπωση της § 8 αποσαφηνίζεται ρητά ότι η παράταση αφορά όχι μόνον τις προσωρινές διαταγές του άρθρου 691 Α ΚΠολΔ, αλλά και εκείνες που χορηγούνται στο πλαίσιο της εκούσιας δικαιοδοσίας (781 ΚΠολΔ). Δεδομένης της ταυτότητας του λόγου πρέπει να γίνει δεκτό ότι καταλαμβάνονται και οι προσωρινές διαταγές που χορηγούνται στο πλαίσιο των εξασφαλιστικών μέτρων του άρθρου 10 ΠτωχΚ. Τέλος κατά ρητή πρόβλεψη της ρύθμισης η παράταση καταλαμβάνει και τις

¹⁰ ΦΕΚ Α, 90.

αποφάσεις αναστολής εκτέλεσης η οποία παρέχεται ενόψει της άσκησης ενδίκου βοηθήματος ή μέσου (π.χ. 546, 565, 589, 763 § 3, 770, 899 § 3, 912, 913, 1011 Α § 2 ΚΠολΔ) και υπό τον όρο της συζήτησης αυτού.

5 Διαδικαστικές αποκλίσεις για τις δίκες που θα διεξαχθούν στο διάστημα 1.6.2020- 15.9.2020

5.1 Προλεγόμενα και πεδίο εφαρμογής

Οι §§ 4, 5 και 6 εισάγουν μια σειρά από διαδικαστικές αποκλίσεις για την εκδίκαση των υποθέσεων στην περίοδο 1.6.2020-15.9.2020. Σύμφωνα με την § 4 εδ. α' η εμπέλεια των ρυθμίσεων καταλαμβάνει το σύνολο των υποθέσεων στον πρώτο και δεύτερο βαθμό καθώς και τη διαδικασία ενώπιον του Αρείου Πάγου. Οι διαδικαστικές αποκλίσεις αυτές αφορούν: (α) την καθιέρωση απλοποιημένου έγγραφου μηχανισμού υποβολής του αιτήματος συναινετικής αναβολής της συζήτησης (§ 4 εδ. β' και γ'), (β) την ενεργητική διαχείριση του πινακίου ως προς το χρόνο έναρξης της συζήτησης εκάστης υπόθεσης (§ 4 εδ. α' και § 5) και (γ) τη δυνατότητα λήψης των ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου.

Και τα τρία δικονομικά μέτρα κατατείνουν στην πρόληψη του συνωστισμού στο ακροατήριο κατά τη συζήτηση των υποθέσεων οι οποίες υπόκεινται υποχρεωτικά ή δυνητικά σε προφορική ακροαματική διαδικασία και υπό την έννοια αυτή προσβλέπουν στο δημόσιο συμφέρον (προστασία της δημόσιας υγείας).

Η εμπέλεια των §§ 4 και 5 καταλαμβάνει το σύνολο των υποθέσεων και διαδικασιών με μόνη εξαίρεση τις δίκες που διεξάγονται κατά τη νέα τακτική διαδικασία (237, 238 ΚΠολΔ). Η εξαίρεση των τελευταίων υποθέσεων παρίσταται δικαιολογημένη εφόσον στη διαδικασία αυτή δεν διεξάγεται ακροαματική διαδικασία πέραν της εκφώνησης της υπόθεσης, ούτε και παρέχεται η δυνατότητα αναβολής (237 § 4 εδ. στ' και ζ' ΚΠολΔ).

Αντίθετα, η εφαρμογή της § 6 καταλαμβάνει και την τακτική διαδικασία.

5.2 Έγγραφο υποβολή του αιτήματος αναβολής της δίκης

Αποκλίνοντας από τη ρύθμιση του άρθρου 241 ΚΠολΔ προβλέπεται η δυνατότητα υποβολής των αιτημάτων για τη χορήγηση συναινετικών αναβολών με την υποβολή κοινή δήλωσης, η οποία υποβάλλεται το αργότερο μέχρι τις 12.00 της τελευταίας εργάσιμης ημέρας πριν την δικάσιμο. Η δήλωση υποβάλλεται κατ' αρχήν με ηλεκτρονικά μέσα και ειδικότερα μέσω e-mail προς τη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου. Δοθέντος ότι η § 4 εδ. γ' δεν το απαιτεί, δεν είναι υποχρεωτικό το μήνυμα να φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή. Αρκεί αντίθετα και η διαβίβαση κοινής έγγραφης δήλωσης υπογεγραμμένης από αμφοτέρους τους πληρεξούσιους δικηγόρους μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απαιτείται προφανώς να περιέλθει το μήνυμα στη γραμματεία του αρμοδίου δικαστηρίου. Στο μέτρο που ο νόμος δεν το αποκλείει ρητά, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης δεν τίθεται ως αποκλειστικός δικονομικός τύπος και κατ' ακολουθίαν η υποβολή της κοινής έγγραφης δήλωσης μπορεί να διεκπεραιωθεί και μέσω της κατάθεσης εγγράφου στη γραμματεία, πάντοτε όμως μέσα

στην προθεσμία που προβλέπει η ρύθμιση.

Σε περίπτωση υποβολής κοινού αιτήματος συναινετικής αναβολής η αναβολή χορηγείται υποχρεωτικά και κατά παρέκκλιση των όρων του άρθρου 241 ΚΠολΔ. Επομένως δεν απαιτείται ούτε η προσκομιδή παραβόλου κατά το άρθρο 241 § 3 ΚΠολΔ, ούτε ισχύει ο περιορισμός της μιας μόνον αναβολής ανά βαθμό δικαιοδοσίας (241 § 1 ΚΠολΔ). Επιπλέον δεν απαιτείται η συνδρομή ή η επίκληση συνδρομής σπουδαίου λόγου (241 § 1 ΚΠολΔ).

Η κοινή έγγραφη δήλωση είναι εξ ορισμού ανέκκλητη. Επομένως δεν συγχωρείται η ανάκλησή της με προφορική δήλωση στο ακροατήριο.

Η ρύθμιση δεν αποκλείει την υποβολή και μη συναινετικών αιτημάτων αναβολής (§ 4 εδ. β'). Η απαλλαγή από τις δεσμεύσεις του άρθρου 241 ΚΠολΔ ισχύει και στην περίπτωση αυτή. Πλην όμως η χορήγησή της στην τελευταία περίπτωση καταλείπεται στη διακριτική ευχέρεια του δικάζοντος δικαστή, ο οποίος έστω κι αν δεσμεύεται από τους περιορισμούς του άρθρου 241 ΚΠολΔ, οφείλει σε κάθε περίπτωση να συνεκτιμά τα κριτήρια του άρθρου 116 Α ΚΠολΔ. Κατ' εξαίρεση, υποχρεωτικά χορηγείται η αναβολή ακόμη κι αν δεν είναι συναινετική στην περίπτωση των §§ 7 και 10.

Η προθεσμία για την υποβολή του κοινού συναινετικού αιτήματος αναβολής κατά την § 4 μέχρι τις 12.00 της τελευταίας εργάσιμης ημέρας πριν τη δικάσιμο, αφορά στη δυνατότητα έγγραφης υποβολής του αιτήματος και όχι καθ' εαυτή στην υποβολή αιτήματος αναβολής εν γένει. Επομένως ακόμη και στην περίπτωση παρέλευσης της προθεσμίας πρέπει να θεωρηθεί νοητή η υποβολή του αιτήματος προφορικά στο ακροατήριο, οπότε πρέπει να γίνει δεκτό για την ταυτότητα του λόγου, ότι η αναβολή χορηγείται υποχρεωτικά και κατά παρέκκλιση του άρθρου 241 ΚΠολΔ.

Από το συνδυασμό των §§ 7 και 10 σε αντιπαραβολή προς την § 4 παρέπεται ότι η δυνατότητα έγγραφης υποβολής του κοινού αιτήματος παρέχεται και στην περίπτωση των §§ 7 και 10. Αν το αίτημα δεν είναι συναινετικό, η αναβολή στην περίπτωση αυτή προϋποθέτει διατύπωση προφορικού αιτήματος κατά τη συζήτηση.

5.3 Ενεργητική διαχείριση του πινακίου

Σύμφωνα με τις §§ 4 εδ. α' και 5 θεσπίζεται για πρώτη φορά αναλυτική ρύθμιση για την ενεργητική διαχείριση του πινακίου από το δικάζοντα δικαστή (εν σπέρματι παρόμοια δυνατότητα παρεχόταν με το άρθρο 270 § 5 πΚΠολΔ, όπως αυτό διαμορφώθηκε με το Ν. 3994/2011).

Η καινοτομία του νέου συστήματος εντοπίζεται στο γεγονός ότι εφόσον όλοι οι διάδικοι δεν προτίθενται να εξετάσουν μάρτυρα, μπορούν να γνωστοποιούν την πρόθεση αυτή με κοινή έγγραφη δήλωσή τους στη γραμματεία του δικαστηρίου από την παραμονή, ώστε να λαμβάνεται υπόψιν στον προγραμματισμό του δικάζοντα δικαστή. Προς στην ίδια κατεύθυνση λειτουργεί και η ρύθμιση της § 4 εδ. β' επ.

Οι παραπάνω ρυθμίσεις κατατείνουν στην εξασφάλιση της δυνατότητας στο δικάζοντα δικαστή να έχει μια σαφή εικόνα για το ποιες υποθέσεις απαιτούν διεξαγωγή εμφάνισης απόδειξης στο ακροατήριο και ανάλογα να καταναίμει το χρόνο έναρξης της συζήτησης. Ο χρόνος έναρξης της συζήτησης γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο (συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών) στους πληρεξούσιους δικηγόρους και στους διαδίκους, ενώ συγχρόνως θα πρέπει να αναφέρεται και στο αναρτώμενο πινάκιο.

Κατά τα λοιπά διατηρείται ο υποχρεωτικά προφορικός χαρακτήρας της δίκης στις περιπτώσεις που προβλέπεται (591 επ, 682 επ, 739 επ ΚΠολΔ), ενώ για τις υποθέσεις όπου η αυτοπρόσωπη παράσταση είναι προαιρετική, οι δικηγόροι μπορούν να παρίστανται με δήλωση (242 ΚΠολΔ) ή και χωρίς αυτήν (237 § 4 ΚΠολΔ).

5.4 Λήψη ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου

Χάριν σταθμίσεων αποσυμφόρησης των ειρηνοδικείων, παρέχεται για πρώτη φορά η δυνατότητα λήψης ενόρκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρων. Δεδομένου ότι τα άρθρα 421-424 ΚΠολΔ δεν καταργούνται, διατηρείται παράλληλα η αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων και συμβολαιογράφων. Για τις προϋποθέσεις του παραδεκτού των ενόρκων βεβαιώσεων ισχύουν οι διατυπώσεις του άρθρου 421 ΚΠολΔ, οπότε θα πρέπει υποχρεωτικά να κλητεύεται ο αντίδικος, τουλάχιστον σε όσες διαδικασίες η διατύπωση αυτή είναι αναγκαία. Θεσπίζεται επίσης κανόνας για την κατά τόπον αρμοδιότητα για τη λήψη ενόρκων βεβαιώσεων αντίστοιχος του άρθρου 421 ΚΠολΔ. Λήψη ένορκης βεβαίωσης, ενώπιον κατά τόπον αναρμόδιου δικηγόρου καθιστά την ένορκη βεβαίωση απαράδεκτο αποδεικτικό μέσο (arg. e 424 ΚΠολΔ).

Παράλληλα αποκλείεται η λήψη ένορκης βεβαίωσης ενώπιον του πληρεξουσίου δικηγόρου του διαδίκου. Εφόσον ληφθεί ένορκη βεβαίωση κατά παράβαση του περιορισμού θα πρέπει να αποκρούεται ως απαράδεκτο αποδεικτικό μέσο κατ' εφαρμογή του άρθρου 424 ΚΠολΔ.

Όπως και στις υπόλοιπες περιπτώσεις λήψης ενόρκων βεβαιώσεων, εφαρμόζονται αναλόγως οι ρυθμίσεις των άρθρων 393, 394, 398 § 2, 399, 400, 402, 405, 407, 408, 409 § 2, 411, 413 ΚΠολΔ· ευθέως εφαρμόζεται εξάλλου το άρθρο 423 § 2 ΚΠολΔ.

Ο δικηγόρος ενώπιον του οποίου λαμβάνεται η ένορκη βεβαίωση λειτουργεί ως δημόσιος λειτουργός, ιδιότητα που είναι ήδη σύμφυτη στο θεσμικό του ρόλου κατά το άρθρο 1 § 1 ΚΔικ. Το συντασσόμενο έγγραφο φέρει το χαρακτήρα του δημοσίου εγγράφου (αντίθετα, απ' ό,τι κατά κανόνα ισχύει ως προς τα έγγραφα που συντάσσονται από δικηγόρο) και παρέχει πλήρη απόδειξη (438 ΚΠολΔ) για όσα βεβαιώνονται ότι έλαβαν χώρα ενώπιον του συντάκτη της ή ότι έγιναν από τον ίδιο. Επίσης παρέχει πλήρη απόδειξη για τα γεγονότα των οποίων την αλήθεια όφειλε να διερευνήσει ο ίδιος.

Προς διαφύλαξη της αξιοπιστίας της διαδικασίας προβλέπονται και οι ακόλουθες πρόσθετες ασφαλιστικές δικλείδες έναντι των άρθρων 421-424 ΚΠολΔ. Αμέσως μετά την λήψη της ένορκης βεβαίωσης, ο δικηγόρος ενώπιον του οποίου αυτή δόθηκε την αποστέλλει ηλεκτρονικά στο δικηγορικό σύλλογο στον οποίο ανήκει και λαμβάνει ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Με την ηλεκτρονική απόδειξη η ένορκη βεβαίωση αποκτά βέβαιη χρονολογία και μοναδικό αριθμό. Ο δικηγόρος χορηγεί αντίγραφα της ένορκης βεβαίωσης μαζί με την ως άνω ηλεκτρονική απόδειξη λήψης. Όμοια αντίγραφα χορηγεί και ο οικείος δικηγορικός σύλλογος μέσω της διαδικτυακής πύλης portal.olomeleia.gr. Τα αρχεία των ενόρκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου κατά την παρούσα παράγραφο, τηρούνται στους οικείους δικηγορικούς συλλόγους, σύμφωνα με αποφάσεις των διοικητικών τους συμβουλίων.

Ο τύπος της ηλεκτρονικής διαβίβασης της ένορκης βεβαίωσης είναι αποκλειστικός. Παράλειψή του επάγεται το απαράδεκτο της ένορκης βεβαίωσης ως αποδεικτικού μέσου κατ' εφαρμογή του άρθρου 424 ΚΠολΔ.

Η § 6 δεν θέτει περιορισμούς ως προς την αποδεικτική χρήση των ενόρκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται ενώπιον δικηγόρου. Κατ' ακολουθίαν οι ένορκες βεβαιώσεις που λαμβάνονται κατ' εφαρμογήν της μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο στην τακτική διαδικασία, όσο και στις υπόλοιπες διαδικασίες. Αντίθετα, λόγω της σαφούς παραπομπής της διάταξης στα άρθρα 422-424 ΚΠολΔ, συνάγεται εξ αντιδιαστολής ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς αντικατάσταση των ενόρκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του άρθρου 185 ΚΔΔικ, οι οποίες χαρακτηρίζονται ούτως ή άλλως από ουσιώδεις διαδικαστικές αποκλίσεις.

6 Αναγκαστική εκτέλεση

Με τις §§ 11-14 επιχειρείται η ρύθμιση των εκκρεμοτήτων που έχουν ανακύψει από τη ματαίωση μεγάλου αριθμού πλειστηριασμών στο διάστημα της αναστολής αλλά και της παρεμπόδισης των καθ' ύλην από την άσκηση ή τη συζήτηση ανακοπών κατά της εκτέλεσης και ανακοπών άρθρου 954 ΚΠολΔ στο ίδιο διάστημα.

Η ρύθμιση είναι αναγκαστικά σύνθετη, αφού καλείται να αντιμετωπίσει τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων μορφών πλειστηριασμού.

Ειδικότερα:

6.1 Πλειστηριασμοί κινητών και ακινήτων που ματαιώθηκαν στο διάστημα της αναστολής

Κατ' εφαρμογή της § 11 εδ. γ' πλειστηριασμοί κινητών και ακινήτων που ματαιώθηκαν στο διάστημα της αναστολής, επαναφέρονται με πρωτοβουλία του επισπεύδοντος μέσα σε προθεσμία 30 ημερών. Για τον επαναφερόμενο πλειστηριασμό τηρούνται οι προθεσμίες του άρθρου 973 ΚΠολΔ, οπότε η νέα ημερομηνία πλειστηριασμού ορίζεται σε 2 έως 3 μήνες (973 § 1 ΚΠολΔ). Σε περίπτωση απώλειας της προθεσμίας των 30 ημερών, ο επισπεύδων δεν εκπίπτει του δικαιώματος επίσπευσης του πλειστηριασμού, παρέχεται όμως η δυνατότητα σε κάθε δανειστή εξοπλισμένο με εκτελεστό τίτλο να επισπεύσει την εκτέλεση, με τήρηση της ίδιας προθεσμίας (§ 11 εδ. δ'). Παρέπεται λοιπόν ότι την ίδια δυνατότητα έχει ο επισπεύδων ακόμη και μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της § 11 εδ. γ'. Η προθεσμία του εδ. γ' τίθεται προς όφελος του επισπεύδοντος του ματαιωθέντος πλειστηριασμού και έχει το νόημα ότι στο διάστημα αυτό εμποδίζονται οι υπόλοιποι πιστωτές να επισπεύσουν τον πλειστηριασμό. Εφόσον ανακύψουν διαφωνίες αναφορικά με το κύρος της δήλωσης συνέχισης άλλων πιστωτών θα επιλυθούν με την άσκηση ανακοπής του άρθρου 973 § 6 ΚΠολΔ.

6.2 1^{ος} Πλειστηριασμός κινητών (πλην εκείνων που αφορούν πράγματα υποκείμενα σε φθορά), ακινήτων, πλοίων και αεροσκαφών με ημερομηνία πλειστηριασμού από 1.6.2020 έως 31.7.2020.

Οι εν λόγω πλειστηριασμοί ματαιώνονται εκτός αν αφορούν την εκπλειστηρίαση κινητών υποκείμενων σε φθορά. Από την αντιδιαστολή του εδ. α' της § 11 και της § 13 συνάγεται ότι η ρύθμιση καταλαμβάνει μόνον τον αρχικό πλειστηριασμό και όχι τους επόμενους που επισπεύδονται λόγω ματαίωσης ή αναβολής του αρχικού πλειστηριασμού.

Η διαφοροποίηση δικαιολογείται ενόψει του γεγονότος ότι στους επόμενους πλειστηριασμούς δεν συντρέχει η αναγκαιότητα διαφύλαξης του δικαιώματος δικαστικής ακρόασης του καθ' ου η εκτέλεση, αφού η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής κατά της εκτέλεσης σύμφωνα με το άρθρο 934 § 1 στ. α' ΚΠολΔ έχει στην περίπτωση αυτή εξ ορισμού παρέλθει. Εφόσον εκκρεμεί ακόμη ανακοπή, ο καθ' ου μπορεί να επιδιώξει την χορήγηση προσωρινής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 937 § 1 ΚΠολΔ και υπό τους εκεί όρους.

Ως προς τους πλειστηριασμούς της εν λόγω κατηγορίας προβλέπεται η δυνατότητα προσδιορισμού νέου πλειστηριασμού από τον επισπεύδοντα μέσα σε προθεσμία 30 ημερών από τη δημοσίευση της διάταξης. Για τον προσδιορισμό του νέου πλειστηριασμού τηρούνται κατ' αρχήν οι προθεσμίες των άρθρων 954 § 2 περ. ε' και 993 § 2 ΚΠολΔ. Εντούτοις, όταν για τα εκπλειστηριαζόμενα προβλέπονται συντομότερες προθεσμίες προσδιορισμού της ημερομηνίας του νέου πλειστηριασμού, όπως π.χ. προκειμένου για πλειστηριασμό αεροσκαφών και πλοίων ή όταν η εκτέλεση επισπεύδεται κατά το Ν.Δ. 17.7/13.8.1923 τότε θα εφαρμοσθούν για το νέο πλειστηριασμό οι συντομότερες προθεσμίες αυτές με μόνο περιορισμό ότι ο νέος πλειστηριασμός δεν μπορεί να ορισθεί πριν την 31.7.2020. Προφανές είναι ότι εφόσον προσμετρηθεί και το διάστημα των δικαστικών διακοπών ο νέος πλειστηριασμός θα πρέπει να προσδιορίζεται μετά τις 1.9.2020 (940 Α ΚΠολΔ).

Προς αποφυγήν άσκοπων παρεκκλίσεων της εκτελεστικής διαδικασίας, προβλέπεται ότι η τήρηση των προθεσμιών των άρθρων 954 § 2 περ. ε' και 993 § 2 ΚΠολΔ δεν απαιτείται, εφόσον πριν την έναρξη της αναστολής είχε ήδη παρέλθει άπρακτη η προθεσμία για την άσκηση ανακοπής του άρθρου 933 ΚΠολΔ. Στην περίπτωση αυτή, ο νέος πλειστηριασμός ορίζεται μέσα στις συντομότερες προθεσμίες του άρθρου 973 ΚΠολΔ, ενώ ισχύει και εδώ η προθεσμία των τριάντα ημερών υπέρ του επισπεύδοντος.

6.3 Επαναληπτικοί πλειστηριασμοί κινητών, ακινήτων, αεροσκαφών και πλοίων με ημερομηνία πλειστηριασμού μετά την 1.6.2020

Σύμφωνα με την § 13 επαναληπτικοί πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί για το διάστημα μετά την 1.6.2020 ενεργούνται κανονικά εφόσον η ημερομηνία πλειστηριασμού έχει ορισθεί μετά τις 15.6.2020. Αν η ημερομηνία πλειστηριασμού είχε ορισθεί μεταξύ 1.6.2020 και 15.6.2020 ο πλειστηριασμός ματαιώνεται. Ο νέος πλειστηριασμός θα πρέπει να ορισθεί και εδώ μέσα στις συντομότερες προθεσμίες που τάσσουν κατά περίπτωση τα άρθρα 973 και 1011 Α ΚΠολΔ.

Δεδομένου ότι στην § 13 δεν επαναλαμβάνεται ο περιορισμός της § 11 εδ. β' (απαγόρευση ορισμού του νέου πλειστηριασμού πριν τις 31.7.2020) θα πρέπει να γίνει δεκτό ότι εν προκειμένω συγχωρείται ο ορισμός του νέου πλειστηριασμού και πριν τις 31.7.2020. Η διαφοροποίηση δικαιολογείται από το γεγονός ότι στην προκειμένη περίπτωση κατά κανόνα θα έχει ήδη ασκηθεί η ανακοπή ή θα έχει παρέλθει άπρακτη η προθεσμία προς άσκησή της. Ειδικά στην περίπτωση αεροσκαφών και πλοίων, ο καθ' ου μπορεί να προστατευθεί με την άσκηση αίτησης αναστολής κατά το άρθρο 1011 Α § 2 ΚΠολΔ.

6.4 Πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί για το διάστημα μετά την 1.9.2020

Οι πλειστηριασμοί της εν λόγω κατηγορίας ενεργούνται κανονικά (§ 11 εδ. ζ'), εκτός αν ο χρόνος διεξαγωγής τους δεν αρκεί για την τήρηση των προθεσμιών που αφορούν τον προσδιορισμό της συζήτησης της ανακοπής κατά το άρθρο 933 § 2 ΚΠολΔ και την έκδοση απόφασης κατά το άρθρο 933 § 6 ΚΠολΔ. Οι πλειστηριασμοί που ματαιώνονται κατ' εφαρμογή του εδ. ζ' της § 11 επαναφέρονται μέσα στις προθεσμίες του άρθρου 973 ΚΠολΔ. Αν και η ρύθμιση δεν το προβλέπει ρητά, πρέπει να γίνει δεκτό ενόψει της ταυτότητας του λόγου ότι ισχύει και εδώ υπέρ του επισπεύδοντος η τριακονθήμερη προθεσμία της § 11 εδ. γ'.

Επισημαίνεται ότι επί πλειστηριασμών ακινήτων και πλοίων η αναφορά του νόμου στο άρθρο 973 ΚΠολΔ γίνεται κατ' απλοποίηση και εννοείται ότι συνεφαρμόζονται τα άρθρα 995 § 5 και (ιδίως) 1011Α § 4 ΚΠολΔ.

6.5 Πλειστηριασμοί που επισπεύδονται κατά τον ΚΕΔΕ

Κατ' εφαρμογή του εδ. στ' της § 11 προκειμένου για πλειστηριασμούς κατά τον ΚΕΔΕ, ισχύουν οι εκεί προβλεπόμενες διατάξεις και ο πλειστηριασμός ορίζεται επίσης σε νέα ημερομηνία μετά την 31.07.2020.

Η ρύθμιση δεν διακρίνει μεταξύ πλειστηριασμών που ματαιώθηκαν στην περίοδο της αναστολής και πλειστηριασμών που επισπεύδονται στο διάστημα μεταξύ 1.6.2020 και 31.7.2020. Εντούτοις, από τη ρητή πρόβλεψη ότι ο νέος πλειστηριασμός δεν μπορεί να ορισθεί πριν τις 31.7.2020, συνάγεται ότι θα πρέπει να ματαιωθούν και οι πλειστηριασμοί που έχουν προσδιορισθεί στο διάστημα αυτό. Υπέρ της εκδοχής αυτής συνηγορεί και η διατύπωση του εδ. α' το οποίο δεν περιορίζεται αποκλειστικά στους πλειστηριασμούς που επισπεύδονται κατά τον ΚΠολΔ.

Ως προς την επαναφορά των πλειστηριασμών ΚΕΔΕ που θα ματαιωθούν στο διάστημα 1.6.2020-31.7.2020 αλλά και όσων ματαιώθηκαν ήδη στο διάστημα της αναστολής εφαρμόζονται οι ειδικές ρυθμίσεις του ΚΕΔΕ με μόνον περιορισμό ότι αποκλείεται ο προσδιορισμός νέου πλειστηριασμού μέχρι τις 31.7.2020.

6.6 Πλειστηριασμοί που επισπεύδονται κατά το άρθρο 966 ΚΠολΔ

Σύμφωνα με την § 12 στις περιπτώσεις ορισμού ημέρας πλειστηριασμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 966§§1, 2 εδ. β' και 3 ΚΠολΔ, όταν οποιαδήποτε προθεσμία εμπίπτει, έστω και μερικώς, εντός του χρονικού διαστήματος της αναστολής, ο πλειστηριασμός ματαιώνεται και ορίζεται νέα ημέρα πλειστηριασμού, τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές.

6.7 Λοιπές πράξεις εκτελεστικής διαδικασίας

Δεν προβλέπονται περαιτέρω περιορισμοί στην αναγκαστική εκτέλεση πέραν όσων έχουν αναφερθεί ήδη. Επομένως από την 1.6.2020 και εντεύθεν επιτρέπονται η επίδοση επιταγής προς πληρωμή, επιβολή κατάσχεσης εις χείρας τρίτου και εν γένει κάθε πράξη της εκτελεστικής διαδικασίας.

7 Διαμεσολάβηση

Η έναρξη ισχύος των άρθρων 6 και 7 του ν. 4640/2019 μετατίθεται αναδρομικώς για την 1.7.2020, ως προς τις υποθέσεις της περ. β του άρθρ. 44 Ν. 4640/2019.

Επομένως, σε όσες αγωγές κατατέθηκαν πριν την 1.7.2020 παρέλκει η τήρηση της διατύπωσης της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας. Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής της διάταξης ταυτίζεται ειδικώς με τον κανόνα διαχρονικού δικαίου του άρθρου 44 περ. β Ν. 4640/2019, η εμβέλεια της αναστολής καταλαμβάνει αποκλειστικά τις υποθέσεις της τακτικής διαδικασίας που εμπíπτουν στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία σύμφωνα με το άρθρο 6 Ν. 4640/2019, όχι όμως και τις οικογενειακές διαφορές. Διαμεσολαβήσεις που έχουν λάβει χώρα στο διάστημα σε διαφορές της τακτικής διαδικασίας μέχρι τις 30.6.2020 και τυχόν πρακτικά επίλυσης της διαφοράς που καταρτίστηκαν στο διάστημα αυτό δεν απεμπολούν τον κύρος τους, αφού η εμβέλεια της ρύθμισης εξαντλείται στην αναστολή της διατύπωσης της υπαγωγής των διαδίκων στη συμμετοχή στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία.

Σημειώνεται ότι ο νομοθέτης αναστέλλει μόνον την εφαρμογή των άρθρων 6 και 7 του Ν. 4640/2019 και όχι του άρθρου 3 Ν. 4640/2019, το οποίο παραμένει σε ισχύ από την ημερομηνία που τέθηκε σε εφαρμογή (30.11.2019). Επομένως, για τις αγωγές που κατατέθηκαν μεταξύ της 30.11.2019 και της 30.6.2020, διατηρείται η υποχρέωση προσκομιδής ενημερωτικού εντύπου για τη δυνατότητα επίλυσης της διαφοράς μέσω διαμεσολάβησης επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, αφού η εμβέλεια της ρύθμισης δεν θίγεται από την αναστολή.

8 Τόκοι επιδικίας

Κατά το διάστημα της αναστολής η οφειλή δεν επιβαρύνεται με τόκους επιδικίας (§ 15). Εξ αντιδιαστολής παρέπεται ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές επιβαρύνονται κανονικά με τόκους υπερημερίας ή τυχόν συμβατικούς τόκους.